

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง " การออกแบบห้องเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อการใช้สื่อการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ " มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพห้องเรียนปัจจุบันของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาถึงความต้องการและปัญหาอุปสรรคของการใช้สื่อการสอนที่จำเป็นในห้องเรียน
3. ศึกษาจากเอกสาร หนังสืออ้างอิง เพื่อนำมาประกอบการออกแบบห้องเรียน เพื่อใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึง
  - 3.1 ขนาดของห้องเรียนที่สัมพันธ์กับจำนวนนักเรียน
  - 3.2 ขนาด สัดส่วนของครุภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบของห้องเรียน
  - 3.3 การระบายอากาศ
  - 3.4 แสงสว่าง
  - 3.5 สี
  - 3.6 ระบบเสียงภายในห้องเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจอาคารซึ่งได้ออกทำการสำรวจอาคารเรียนด้วยตนเอง และสร้างแบบสอบถามซึ่งแบ่ง เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์และนักเรียน นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำลองใช้ก่อนแล้วปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วส่งไปยังตัวอย่างประชากรของโรงเรียน รัฐบาลระดับมัธยมศึกษา 4 โรงเรียน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกคือ เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 1200 คนขึ้นไป และเป็นโรงเรียนที่มีอาคารเรียนหลายแบบ แบบสอบถามอาจารย์ได้ส่งไปจำนวน 160 ชุด ได้รับคืนมา 113 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.62 ส่วนแบบสอบถามนักเรียนได้ส่งไปจำนวน 420 ชุด ได้คืนมา 415 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.81 จากจำนวนแบบสอบถามที่ได้คืนนี้แม้ได้ว่าเป็นความคิดเห็นส่วนใหญ่ของอาจารย์และนักเรียนที่เป็นตัวแทนประชากร แบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคิดเป็นร้อยละและหาค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาคารเรียน บัณฑิตวิทยาลัย เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและความต้องการทางด้านสื่อการสอนของครูและนักเรียน ดังต่อไปนี้

สภาพห้องเรียนทั่วไป

สภาพห้องเรียนทั่วไปมีขนาดเท่ากันหมดคือ 7.00 x 9.00 ม. มีประตู 2 บาน และอีกด้านหนึ่ง เป็นหน้าต่างยาวตลอดผนัง ผนังด้านหน้าและด้านหลังทึบ ด้านหน้ามีกระดานขอลดขีดคั่นขนาดประมาณ 1.20 x 4.20 ม. มีกระดานนิเทศอยู่ 2 ข้างของกระดานขอลดขีดขนาด 1.20 x 1.20 ม. ส่วนด้านหลังเป็นผนังว่างเปล่า ผนังเหล่านี้บางแห่งเป็นผนังทึบ บางแห่งเป็นผนังเพโนบอร์ด พื้นห้องเรียนส่วนมากเป็นพื้นไม้ บางแห่งเป็นพื้นคอนกรีต เพดานส่วนใหญ่เป็นเพโนบอร์ดซึ่งเป็นวัสดุกันเสียง ทุกห้องมีเฉลียงผ่านหน้าห้อง

การให้แสงสว่าง ใช้แสงสว่างธรรมชาติที่ส่องเข้ามาทางประตู หน้าต่าง ใต้อย่างเพียงพอ ของลมหรือของแสงส่วนใหญ่เป็นกระจกใส ไม่มีสิ่งควบคุมแสงสว่างได้ในเวลาใช้ เครื่องฉายนอกจากปิดประตูและหน้าต่าง ห้องเรียนทุกห้องมีดวงไฟฟ้าซึ่งเปิดเปิดสวิตช์ แต่ไม่สามารถหรี่แสงโดยมิใช่การปิดไฟ ห้องเรียนส่วนใหญ่มีปลั๊กไฟ 2 อัน อยู่หน้าห้องและหลังห้อง เมื่อจะมีการใช้เครื่องฉายในห้องก็มีปัญหาในแง่การฉายเทออากาศ เพราะต้องปิดประตูหน้าต่าง เวลาฉาย

ครูมักพักภายในห้องมีโต๊ะเก้าอี้ให้นักเรียนและครู เท่านั้น โต๊ะเก้าอี้ครุอยู่ด้านหน้าห้อง ใกล้กระดานขอลดขีด โต๊ะเก้าอี้นักเรียนเป็นแบบเดี่ยว วางเรียงกันเป็นแถวจนเต็มห้อง แต่ละห้องจุนักเรียน 40 คน เว้นระยะจากหน้าชั้นเพียงเล็กน้อยประมาณ 2 เมตร นั่นคือทุกห้องไม่มีเนื้อที่สำหรับให้นักเรียนมีกิจกรรมใต้อย่างสะดวกสบาย นอกจากจะย้ายโต๊ะเรียนและเก้าอี้ไปรวมกันด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งก็เป็นกรยากลำบากเพราะโต๊ะเก้าอี้เป็นแบบที่เคลื่อนย้ายยาก ไม่มีครุพักที่นั่งใดอีกเลย ไม่มีห้องใดที่มีเนื้อที่สำหรับผลิตอุปกรณ์ หรือเป็นมุมอ่านหนังสือคนกว่าเลย

สรุปได้ว่า ห้องเรียนปัจจุบันยังมีสภาพบกพร่องอยู่มากในการที่จะใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุและ เครื่องมือ และ จักกิจกรรมภายในห้อง

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครู

1. ครูส่วนใหญ่ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอนประกอบบทเรียน โดยการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อการสอนในสถาบันการศึกษา และจากตำราวารสาร

2. สื่อการสอนที่ครูนิยมใช้มากที่สุดคือกระดานขอลด และที่ใช้มากรองลงมาได้แก่ คู่มือครู นิตยสาร, วารสาร, ภาพเขียน ที่ไม่ได้อาศัยเลยคือการจัดแสดงด้วยกระดานแม่เหล็ก และสื่อการสอนที่ครูต้องการให้ทางโรงเรียนจัดเพิ่มมากที่สุดได้แก่สไลด์และ เครื่องฉาย กระดานนิเทศ, फिल्मสตริปและ เครื่องฉาย ตามลำดับ

3. ครูจะใช้สื่อการสอนเป็นบางชั่วโมงเท่านั้น เมื่อบทเรียนนั้นมีสื่อการสอนอย่างพร้อมเพียงซึ่งจะนำมาใช้สะดวก หรือมีเวลาเตรียมสื่อการสอนอย่างพอเพียง และอุปสรรคที่ครู เป็นจำนวนมากไม่ใช้สื่อการสอนเนื่องมาจากห้องเรียนไม่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ที่จะต้องใช้ร่วมกับสื่อการสอนเช่น ตำแหน่งปลั๊กไฟ หรือไม่มีเครื่องควบคุมแสงสว่างในเวลาใช้เครื่องฉาย และครูส่วนมากมีความเห็นว่าการใช้กระดานขอลดอย่าง เดียวก็สอนก็อยู่แล้ว จากแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ห้องเรียนในปัจจุบันและการใช้สื่อการสอนของครู

นักเรียนส่วนใหญ่เห็นกระดานขอลดตลอดทั้งแผ่น มีส่วนน้อยที่เห็นไม่ชัดเป็นบางส่วน ขณะที่ครูสอนไม่ใช้ไมโครโฟนช่วยนักเรียนก็ได้ยินเสียงชัดเจนดี แต่มีเสียงรบกวนมาจากภายนอกเป็นบางครั้งบางคราว เสียงรบกวนมาจากเสียงจรรยาจร สำหรับเรื่องแสงสว่าง, การระบายอากาศ ขนาดโต๊ะม้านั่งและเนื้อที่ภายในห้อง นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากำลังพอเหมาะและเหมาะสมกับนักเรียน แต่ขณะที่ครูใช้สื่อการสอน โดยเฉพาะสื่อการสอนที่เป็นประเภทเครื่องเสียง นักเรียนจะได้ยินไม่ชัดเจน เนื่องจากมีเสียงจากภายนอกรบกวน เพื่อนข้างหน้านั่งบัง และการคิดตั้งหรือแสดงสื่อการสอนของครูค่าเกินไปทำให้มองเห็นไม่ชัดเจน

อภิปรายผล

1. สื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดคือกระดานขอลด, คู่มือครู, ของจริง, นิตยสาร วารสาร และภาพเขียนตามลำดับ ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนที่ครูนำมาใช้เหล่านี้เป็นของนำมา

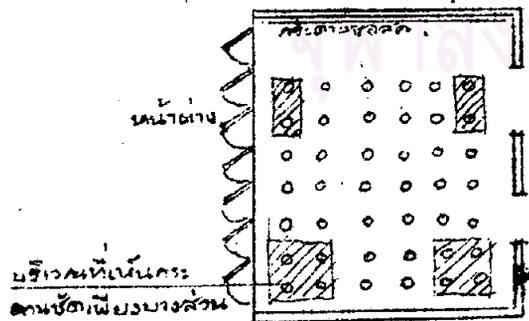
ใช้ได้ง่ายไม่ตองเสียเวลาในการเตรียม และเป็นสื่อการสอนซึ่งมีอยู่ในทุกห้องเรียน
 2. ครูส่วนใหญ่ที่มีความเห็นว่า ใช้กระดานชอล์กเพียงอย่างเดียวก็สอนดีอยู่แล้ว
 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.1 ครูยังไม่ได้อัดตองนำสื่อการสอนชนิดอื่นมาใช้ประกอบบทเรียน เนื่องจาก
 ไม่มีสื่อการสอนที่ตองการจะใช้ เช่น สไลด์และเครื่องฉาย, फिल्मสตริปและเครื่องฉาย,
 กระดานนิเทศในโรงเรียน ซึ่งสื่อการสอนดังกล่าวนี้ เป็นสื่อการสอนที่ครูส่วนใหญ่ตองการให้
 โรงเรียนจัดเพิ่มให้

2.2 สาเหตุสำคัญที่ครูไม่ใช้สื่อการสอนประกอบบทเรียน คือ ในห้องเรียน
 ปัจจุบันขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบายที่จะตองใช้ร่วมกับสื่อการสอน เช่น ห้องเรียน
 ส่วนใหญ่มีช่องแสง หน้าหน้าต่างและประตูเป็นกระจกใส เวลาจะใช้เครื่องฉาย ทำให้ภายใน
 ห้องเรียนทึบอ้าว ไม่มีการถ่ายเทอากาศ เมื่อสภาพของห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยที่จะใช้สื่อการ
 สอนประเภทเครื่องฉายเช่นนี้ ครูจึงไม่ใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายประกอบบทเรียน
 นอกจากนั้นอาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่ได้ให้การสนับสนุนในการใช้สื่อการสอน การผลิต หรือ
 จัดหาสื่อการสอนไว้ให้สะดวกต่อการนำไปใช้ และครูสอนก็ไม่มีเวลาในการเตรียมหรือผลิต
 สื่อการสอน เนื่องจากมีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุให้ไม่ได้ใช้สื่อการสอนใด ๆ
 ประกอบบทเรียน

2.3 สภาพห้องเรียนปัจจุบัน เนื้อที่ว่างภายในห้องแทบไม่มีเหลือ เนื่องจาก
 ตองบรรจุนักเรียนตองละ 40 - 45 คน เนื้อที่ว่างจะเหลือเฉพาะคานหน้าห้องไม่เกิน
 2.50 ม. จึงไม่เพียงพอที่จะจัดกาการสอนแบบกิจกรรมหรือการสาธิต

3. นักเรียนบางส่วนที่เห็นกระดานชอล์กไม่ชัดตลอดแผน จากแบบสอบถามจะเห็นว่า

เป็นนักเรียนที่นั่งตรงริมตงทั้งสองข้าง ที่เห็นกระดาน
 ชอล์กไม่ชัดทั้งแผน เนื่องจากว่าแสงที่เข้ามาทางหน้าต่าง
 และประตูสะท้อนไปที่กระดานไม่ทั่วถึงตลอดแผน หรือถ้า
 สถาปนิกลืมคำนึงถึงทิศทางการ เปิดหน้าต่าง ออกแบบ
 ให้เปิดหน้าต่าง จากขวามาซ้าย แสง
 สว่างจะสะท้อน ตรง เข้าตงนักเรียน
 แทนที่จะสะท้อนไปที่กระดานทำให้นักเรียนมอง เห็นกระดาน
 ไม่ชัด

4. ในการเรียนในบางครั้งนักเรียนได้รับเสียงรบกวนจากการจราจร เนื่องจากโรงเรียนที่ผู้วิจัยใช้เป็นตัวอย่างประชากรนี้ ตั้งอยู่ในชุมชนและอยู่ในย่านที่มีการจราจรพลุกพล่าน ซึ่งอาจจะทำให้สมาธิในการเรียนของนักเรียนเสียไปบ้าง หรือฟังคำสอนของครูได้ไม่ชัดเจนในบางครั้ง

ข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจสภาพโรงเรียน และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและนักเรียนเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูและนักเรียนนั้น ผู้วิจัยพอจะใช้เป็นพื้นฐานสรุปข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรใส่ใจส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้สื่อการสอน โดยส่งครูไปรับการฝึกอบรมทางด้านโสตทัศนศึกษา ซึ่งมีการจัดขึ้นโดยส่วนราชการและเอกชนทุก ๆ ปี เมื่อครูส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานทางด้านโสตทัศนศึกษาแล้ว ก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาสื่อการสอน และคิดประดิษฐ์สื่อการสอนราคาถูก ๆ ขึ้นใช้

2. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการใช้สื่อการสอนของครูอย่างเต็มที่ เช่น จัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะ เพื่อหาวัสดุและ เครื่องมือสำหรับทำสื่อการสอน ตลอดจนขอความร่วมมือจากครูสอนวิชาศิลปะศึกษา หรือวิชาช่าง ให้ช่วยผลิตสื่อการสอนบางชนิด เช่น ภาพวาด หุ่นจำลอง แผนที่ แผนภูมิ เป็นต้น และให้เป็นบริการกลางสำหรับครูทั่วไปจะนำไปใช้ประกอบการสอน

3. โรงเรียนควรมีสถานที่เพื่อการผลิต การเก็บรักษา และหมุนเวียนการยืม โดยอาจจะจัดให้อยู่รวมกันในห้องใดห้องหนึ่ง หรือเป็นสถานที่ทำการโดยเฉพาะ

4. โรงเรียนควรลดชั่วโมงการสอนของครูให้น้อยลง เพื่อครูจะได้มีเวลาเตรียมแผนการสอน เตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการสอนได้อย่างเพียงพอ

5. ครูควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อการสอน จากหนังสือต่าง ๆ อยู่เสมอ หรือสละเวลาไปชมนิทรรศการวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และช่วยให้เกิดความคิดในการผลิตสื่อการสอน

6. ครูควรทราบแหล่งวัสดุได้เปล่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตสื่อการสอน หรือ วัสดุที่สามารถใช้เพื่อสื่อการสอนได้ เช่น ภาพ แผนที่ แผนภูมิ โปสเตอร์ ฯลฯ นอกจากนี้ควร จะทราบแหล่งที่ให้มีเครื่องมือสื่อการสอนประเภทราคาแพง เช่น

- 6.1 แผนกโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 6.2 แผนกโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- 6.3 ศูนย์วัสดุการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- 6.4 ศูนย์โสตทัศนศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพฯ ๗ เขตมหาเมฆ
- 6.5 USIS ถนนสาทร กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

7. สำหรับปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ที่จะอำนวยความสะดวกการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ นั้น เป็น ปัญหาหลักที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และพยายามค้นหาวิธีที่จะจัดสภาพของห้องเรียนให้มีลักษณะ เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยจะได้รวบรวมหลักการที่ได้ ค้นคว้ามา ออกแบบห้องเรียนที่สมบูรณ์สามารถใช้กับสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ได้ เป็นตัวอย่าง สำหรับอาคารที่จะสร้างขึ้นใหม่ในอนาคตต่อไป ดังภาพที่ 33 - 34

การออกแบบห้องเรียนเพื่อการใช้สื่อการสอนทุกชนิด ควรมีลักษณะดังนี้

1. ที่ตั้ง, ขนาด และลักษณะ ของห้องเรียน

1.1 ที่ตั้งของห้องเรียน ควรหันหน้าหรือส่วนเปิดของอาคารหันไปตามทิศทางลม หรือแนวเหนือ - ใต้ เพื่อให้ได้รับแสงสว่างและลมเพียงพอ

1.2 ขนาดของห้องควรมีเนื้อที่ประมาณ 112 ตารางเมตร สำหรับนักเรียน 30 คน

1.3 ลักษณะของห้องควรมีฝ้าผนังคานตรงกันข้ามไม่ขนานกัน เพื่อลดทาง คานเสียง นอกจากนี้ต้องคำนึงถึง

1.3.1 การระบายอากาศ ของแสงเหนือหน้าต่าง ควรเป็นเกล็ดไม้ ขอนกัน ซึ่งแสงลอดผ่านได้บ้าง แต่จะช่วยระบายอากาศได้ดี และควรมีม่านติดตรงของ หน้าต่างและประตูเพื่อปิดเวลาใช้เครื่องฉายโดยไม่ต้องปิดประตูและหน้าต่าง ซึ่งสามารถ ให้อากาศผ่านและถ่ายเทได้

1.3.2 การควบคุมเสียง ควรมีวัสดุกันเสียงบุตามผนัง ฝ้า ฝ้า

เป็นคอนกรีตควมบคุมกระเบื้องยาง เพดานตรงส่วนกลาง เป็นกระเบื้องแผ่นเรียบ เพื่อช่วยสะท้อนเสียงให้ทั่วห้อง ส่วนเพดานริมห้องโดยรอบใช้แอกูสติกเพื่อลดเสียงสะท้อน

1.3.3 การควบคุมแสงสว่าง นอกจากมีบานช่วยควบคุมแสงสว่างแล้ว ควรมีไฟที่จะใช้เมื่อเวลาที่มีการฉายภาพ ควรจัดให้มีแสงสว่างขนาด 1 ฟุต - แคนเคล็ด สองตรงมาที่กระดานจอโน้ต เพื่อให้นักเรียนสามารถจกโน้ตได้ในขณะที่ห้องมืด

1.4 สีที่ใช้ในห้องเรียน ควร เป็นสีอ่อนและช่วยสะท้อนแสงได้ สีผนัง เป็นสีฟ้าอ่อน หรือเขียวอ่อน เพดานควร เป็นสีขาวหรือครีม

2. การจัดเนื้อที่ภายในห้อง ควรประกอบด้วย

2.1 เนื้อที่สำหรับฟังคำบรรยายหรือนั่งเรียนอยู่ตรงส่วนกลางของห้อง มีเนื้อที่เฉลี่ยประมาณคนละ 2 ตารางเมตร ถ้านักเรียนในห้องมี 30 คน เนื้อที่สำหรับนักเรียนควรมี 60 ตารางเมตร เพื่อสะดวกในการเรียนแบบกลุ่ม หรือเพื่อใช้ในการจัดที่นั่งให้สะดวกในการดูเครื่องฉาย

2.2 เนื้อที่สำหรับจัดกิจกรรม หรือการสาธิต

2.3 เนื้อที่สำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2.4 เนื้อที่สำหรับจัดเตรียมหรือผลิตสื่อการสอน หรือปรึกษาหารือเตรียมแผน

การสอนของครู

3. วัสดุที่ภายในห้องเรียน

โต๊ะ, เก้าอี้ ตู้ และชั้นวาง ๆ ที่ใช้ควรเป็นชนิดที่อาจเคลื่อนย้ายได้ง่าย เพื่อสะดวกในการจัดห้องให้เหมาะสมกับกิจกรรมและสื่อการสอนแบบต่าง ๆ

3.1 วัสดุในส่วนเนื้อที่สำหรับฟังคำบรรยายหรือนั่งเรียน

3.1.1 โต๊ะ, เก้าอี้ นักเรียนควรเป็นแบบเก้าอี้มีที่รองเขียน (ดูภาพที่ 35) เพราะสะดวกในการเคลื่อนย้าย ควรมียางหุ้มที่ขาเพื่อไม่ให้เกิดเสียงเวลาเคลื่อนย้าย

3.1.2 กระดานชอล์ค (CHALK BOARD) ควรยาวเกือบตลอดผนังด้านห้อง และควรเป็นกระดานแบบเลื่อนขึ้นลงได้ 2 แผ่น เพื่อมีเนื้อที่พอในการเขียนอธิบายของครู เหนือกระดานควรมีราวแขวนแผนที่ หรือจอฉายที่ชักลงมาได้ ขนาดจอฉาย

70" x 70"

3.1.3 กระจานนิเทศ (BULLETIN BOARD) ควรมีประมาณ 1 ของเนื้อที่ผนังที่เป็นส่วนที่บ หรือมีความผนังส่วนที่บให้มากที่สุดที่จะทำได้ เพื่อใช้ในการติดตั้งวัสดุกราฟฟิค ติดตั้งขึ้นเพื่อแสดงวัสดุ หรือสื่อการสอนที่เป็นของจริง หุ่นจำลอง

3.1.4 ตู้จัดแสดง (DISPLAY CASE) ควรมีฝาเป็นกระจกใส ตั้งอยู่คานคิดเฉลี่ยบห้อง เพื่อแสดงผลงานของชั้นและอื่น ๆ

3.1.5 โต๊ะเก้าอี้คร พร้อมที่เก็บเอกสาร, เก็บของ

3.1.6 ตู้เก็บของใตหน้าตาง สำหรับเก็บพวก กราฟ, แผนภูมิ, แผนที่ ฯลฯ

3.1.7 สวิตช์ไฟฟ้าที่คคอยู่คานหน้าและหลังห้อง เพื่อใช้ควบคุมความสว่างและปลั๊กไฟฟ้า ควรมีปลั๊กตัวเมีย 3 แห่ง คือ หางคานหน้าห้อง หลังห้อง และฝั่งตรงพ้นบริเวณที่จะตั้งทีวี

3.2 ครุภัณฑ์ในส่วเนื้อที่สำหรับจัดกิจกรรม

3.2.1 กระจานนิเทศยาวตลอดคผนังเพื่อติดตั้งแสดงสื่อการสอน

3.2.2 ตู้เก็บของพร้อมอ่างล้างมือ

3.3 ครุภัณฑ์ในส่วเนื้อที่สำหรับศึกษาคนควา

3.3.1 โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือ

3.3.2 เก้าอี้นวม แบบนั่งสบาย ๆ (SOFA)

3.3.3 ตู้ใตหนังสือ 2 ตู้

3.3.4 ชั้นวางของและหนังสือพิมพ์

3.4 ครุภัณฑ์ในส่วเนื้อที่สำหรับเตรียมและผลิตอุปกรณ์

3.4.1 โต๊ะ เก้าอี้สำหรับปรึกษาหารือ เตรียมโครงการสอน

3.4.2 โต๊ะเขียนแบบ

3.4.3 เคาเตอร์ทำงาน

3.4.4 ตู้เก็บของ เป็นตู้สูง 2 เมตร สำหรับเก็บอุปกรณ์ประเภทที่

ต้องการความปลอดภัย

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยใครเสนอแนะไว้ ดังนี้

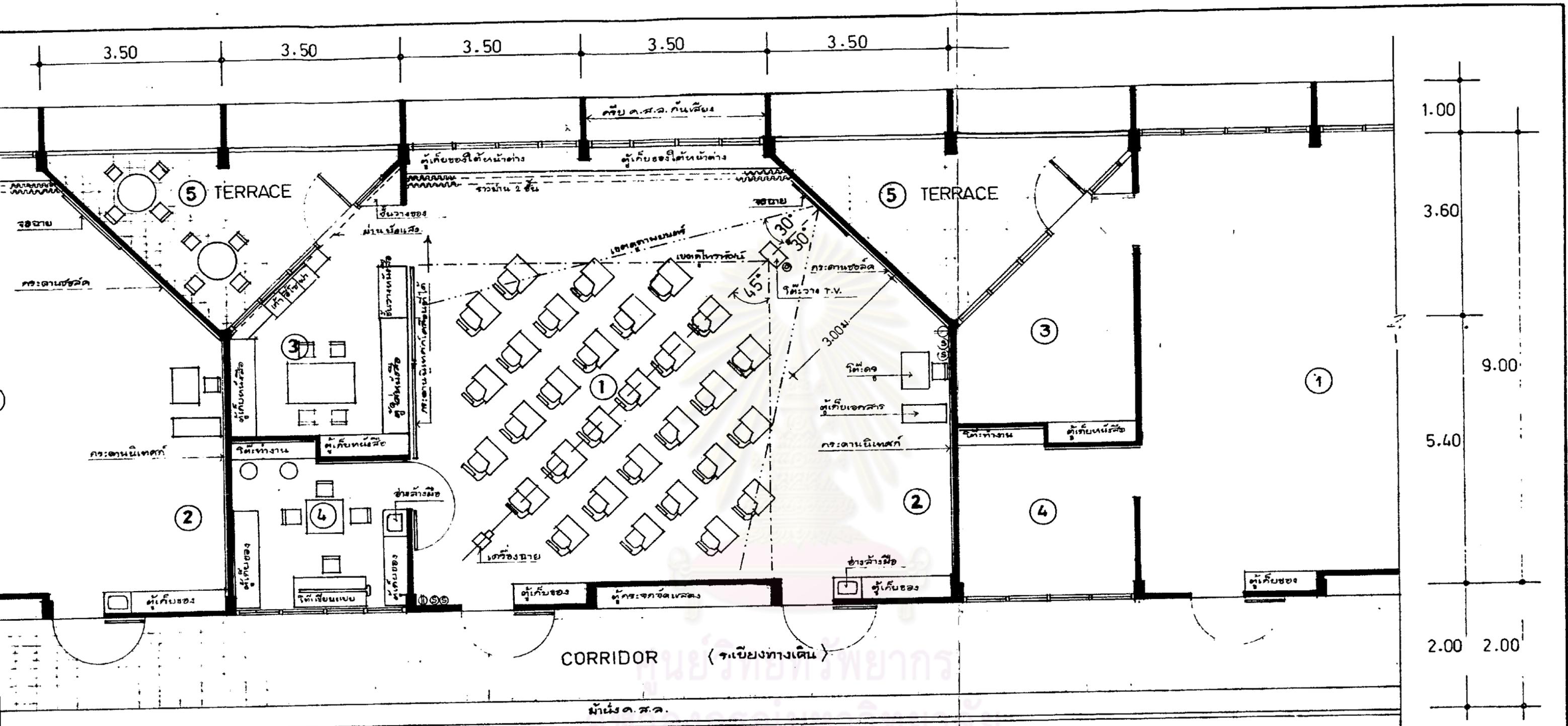
1. ควรมีการสำรวจสภาพห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาในส่วภูมิภาค เนื่องจาก

สภาพแวดล้อมและวัสดุในห้องเรียน ตลอดจนอุปสรรค บัณฑิต และความต้องการในการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนยอมอาจแตกต่างจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ในการออกแบบห้องเรียนเพื่อการใช้สื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไปบ้าง และอาจใช้วัสดุทองถิ่นมาประกอบในการออกแบบห้องเรียนเพื่อเป็นการประหยัด และทำให้ได้สภาพห้องเรียนที่เหมาะสมแก่การใช้สื่อการสอนในแต่ละท้องถิ่น

2. ควรได้มีการศึกษาค้นคว้าออกแบบห้องเรียนในระดับต่าง ๆ เพื่อการใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ห้องเรียนระดับอนุบาล, ระดับประถม หรือในระดับอุดมศึกษา

3. ควรได้มีการศึกษาค้นคว้าการออกแบบห้องเรียน ในลักษณะอื่น ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการวิชาต่าง ๆ , ห้องปฏิบัติการทางภาษา, ห้องปฏิบัติการงานช่าง เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 33 แผนห้องเรียนเพื่อการใช้สอยการสอน 1 : 75

- ⊙ ปลั๊กตัวเมียติดพื้น
- ⊕ ปลั๊กตัวเมียติดผนัง
- ⊗ ลวหรือไฟฟ้า

- ① เนื้อที่สำหรับนั่งดำบทรายหรือนั่งเรียน 30 คน
- ② บริเวณที่ทำกิจกรรม
- ③ เนื้อที่สำหรับซักล้าง
- ④ เนื้อที่สำหรับเตรียมอุปกรณ์หรือผลิต และปรุงอาหารหรือเครื่องดื่ม
- ⑤ ระเบียงสำหรับนักเรียนพักผ่อน หรือพักผ่อน

วางถาด 2 ชั้น

ค.ค.ตามนิเทศ 2 ชั้น เดิมที่โต๊ะ

โต๊ะที่อ่าน - คันตัว 3

OUT-DOOR TEACHING

1) โต๊ะที่มรรยาธ เรือนตัววิทยุ, โทรทัศน์, วิทยุ โทร. 707

กรณีตามข้อ 1

กรณีตามนิเทศ

PEG BOARD

โต๊ะที่ทำกิจกรรม, ลาน

ตู้เก็บเอกสารสำหรับชั้นเรียน

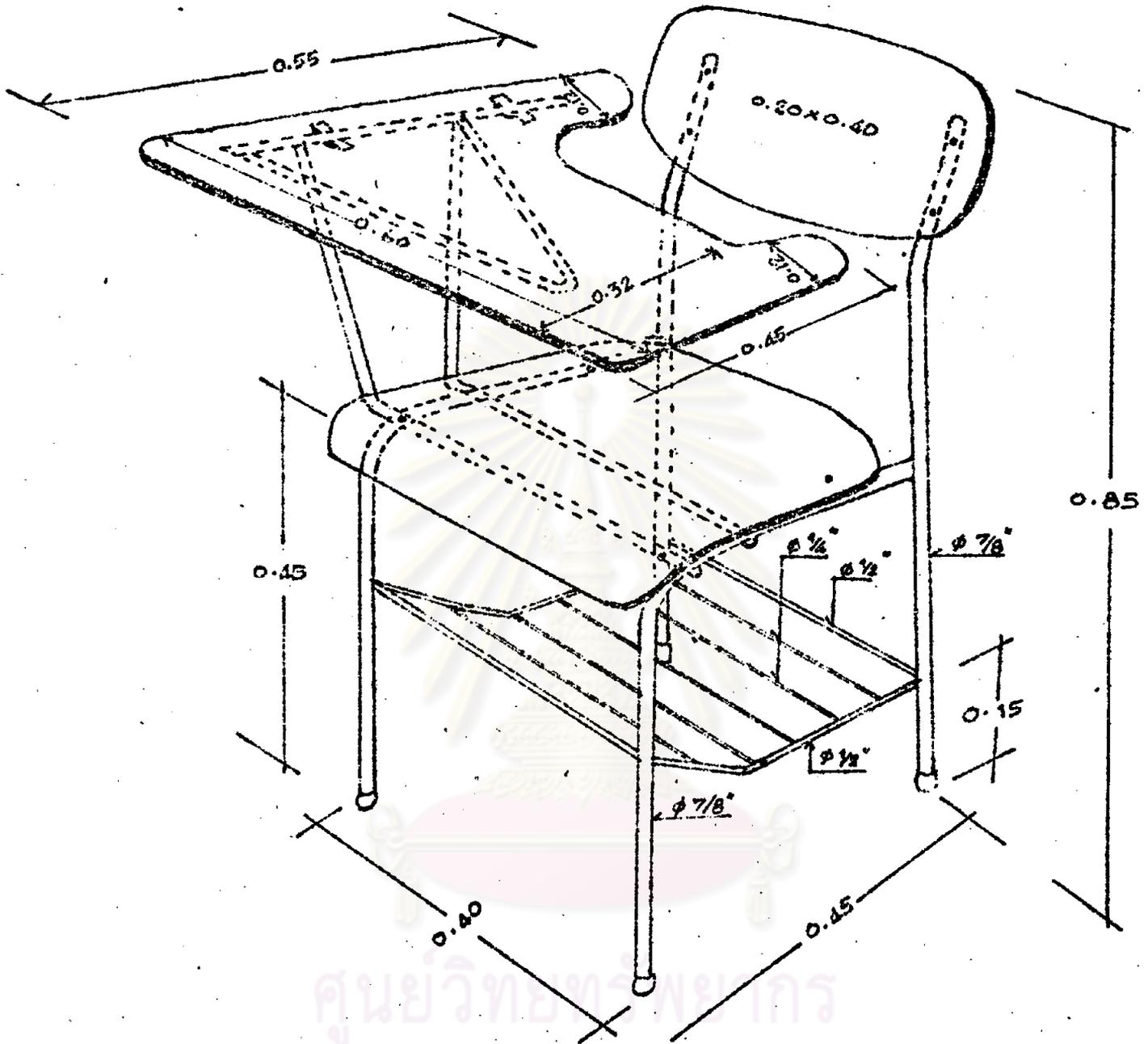
จุดขายสินค้า

โต๊ะเขียนตัว

วางโต๊ะตามถาด

4) โต๊ะที่เตรียมอุปกรณ์การสอน ประชุมปรึกษา

ภาพที่ 35 เก้าอี้ทรงเขียนสำหรับนักเรียน

รายการ

1. โครงเก้าอี้เป็นเหล็กกลมขนาด $\phi 7$ คู่
2. ตะแกรงวางหนังสือ เหล็กกลมขนาด $\phi 1/2$ ขึ้นตะแกรงเหล็กกลม $\phi 1/2$
3. พนักมือไม้ขัดสี/ยาง ไม้หนา 8 มม. ขนาดพนัก 0.20 ม. x 0.40 ม. ติดกับโครงเก้าอี้ด้วยตะปู
4. พื้นนั่ง ไม้ขัดสี/ยาง ไม้หนา 8 มม. ขนาด 0.40 x 0.40 ม. ติดกับโครงเก้าอี้ด้วยตะปู
- (ดูภาพที่ 3, 4 ใช้ตะปูอลูมิเนียมขนาด 4 มม. ไม้ใช้ตะปูเหล็ก)
5. แผ่นรองเขียน ไม้ขัดสี/ยาง หนา 10 มม. มีโครงเหล็กกลม $\phi 3/4$ กอดเข้าออกจากตัวเก้าอี้ได้
- พื้นรองเขียนหรือกระดาษเขียนเข้าและเปิดได้ ขนาดแผ่นรองเขียน 0.32 x 0.60 ม.
6. ส่วนที่เป็นเหล็ก ทาสีกันสนิมก่อนทาสีจริง ตัวหนังสือพิมพ์ด้วยสีดำติดแน่น จนเรียบร้อย
7. ขาเก้าอี้ตอนล่างหุ้มพลาสติกสีดำยาว 4 ขา
8. ส่วนที่เป็นไม้ขัดสี/ยาง ทาสีแลดทับแลดเคลือบมัน (สีธรรมชาติ) จนเรียบร้อย